

fornødent omfang, nåede ifølge beretningen ikke langt med dette arbejde. Selvom der var almindelig tilslutning til den opfattelse, at der ikke skulle stiles med en definitiv og uforanderlig liste over dagsordenspunkter for FN-konferencen, lykkedes det ikke 2. underudvalg at finde et kompromis, der var acceptabelt både for de lande, der foretrakker en begrænset dagsorden, og de lande, som ønsker en revision af gældende konventioner og derfor vil have alle problemer vedrørende retsordenen på havet sat på dagsordenen. Om en række af de hovedemner for konferencen, som allerede er angivet i resolution 2750 (XXV), oplyses der at have fundet indgående drøftelser sted, ligesom der herom var blevet forelagt visse udkast til konventionsbestemmelser. Dette havde således været tilfældet bl. a. for så vidt angår søterritoriets bredde, spørgsmålet om internationale stræder og problemerne omkring fiskeriet på det åbne hav, kyststaternes særlige rettigheder og bevaringen af havets levende rigdomskilder. Nogen egentlig behandling havde disse udkast endnu ikke været genstand for.

Om arbejdet i 3. *underudvalg*, som har behandlet spørgsmålet om bevarelse af havmiljøet, herunder bekæmpelse af havforurening og videnskabelige havundersøgelser, oplyses det i beretningen, at baggrunden for drøftelserne har været generalsekretærens tre rapporter om havforurening m. v. samt oplysninger om arbejdet i den komite, som forbereder miljøkonferencen i Stockholm i 1972. Det fremgår af beretningen, at der overvejende har været stemning for at søge udarbejdet en multilateral traktatmæssig ordning om beskyttelse af havmiljøet, men at der har været meget forskellige meninger om en sådan ordnings omfang og nærmere indhold. Tilsvarende har forskellige synspunkter været gjort gældende med hensyn til, om man burde afvente udfaldet af Stockholm-konferencen eller i det mindste for en del af havforureningsspørgsmålets vedkommende, f. eks. de problemer som har forbindelse med udnyttelse af havbundsressourcer, burde forberede udarbejdelse af konventionsbestemmelser. Iøvrigt fremhæves i beretningen, at der var almindelig anerkendelse af behovet for koordination af det arbejde, som udføres indenfor forskellige

internationale organisationer, med henblik på bekæmpelse af havforurening.

II. Debatten.

1. udvalgs debat af dagsordenspunktet indledtes med en henstilling fra havretskomiteens formand til de lande, der var repræsenteret i komiteen, om i deres indlæg at koncentrere sig om spørgsmål vedrørende tilrettelæggelsen af det videre arbejde, således at den begrænsede tid, der var til rådighed for 1. udvalgs behandling af havretssagen, kunne udnyttes af de ikke i havretskomiteen repræsenterede lande til at give udtryk for deres synspunkter. I det store og hele blev denne henstilling, som 1. udvalgs formand tilsluttede sig, efterlevet, og udvalgets debat blev således især præget af en række kortere indlæg af i hovedsagen proceduremæssigt indhold. Hertil bidrog også, at der allerede inden debattens påbegyndelse af en kreds af uforpligtede lande samt Island var fremlagt et resolutionsudkast, som udelukkende tog sigte på fastlæggelse af havretskomiteens møderækker i 1972.

Debatten afslørede iøvrigt en karakteristisk forskel i bedømmelsen af havretskomiteens hidtidige arbejde mellem på den ene side mange udviklingslande og andre, der arbejder for et nyt syn på havretsproblemerne, og som fandt fremskridtene tilfredsstillende, og på den anden side vestlige og østeuropæiske lande, der anlagde en mere kritisk vurdering. Malta stod dog alene med det synspunkt, at der så at sige slet ikke var gjort fremskridt, og at der heller ikke kunne forventes større resultater i 1972 med den nuværende komitestructur og arbejdsmetode.

I de indlæg, som berørte substantielle emner, var der gennemgående tale om en gentagelse af allerede kendte synspunkter. Skillelinierne mellem de forskellige opfattelser fulgte således det fra tidligere debatter i generalforsamlingen og havretskomiteen kendte mønster. Dette gjaldt ikke mindst de indlæg, som blev afgivet fra latinamerikansk side. Det blev bl. a. heri gjort gældende, at der med den kinesiske viceudenrigsministers udtalelse i plenarforsamlingen den 15. november 1971 om Kinas støtte til latinamerikanske landes kamp for rettigheder over et 200-sømil søterritorium var